

ÅRSPLAN 2020-21

Læringsverkstedet DoReMi Midtunbråtet barnehage

Vi får verdens viktigste verdier til å vokse

Barnehagens samfunnsmandat

Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem (Barnehageloven, 2018, § 1 Formål). Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng.

Formål med barnehagens årsplan

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barnehagens pedagogiske arbeid skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen. Rammeplanen påpeker at årsplanen er et arbeidsredskap for personalet som skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser. Med utgangspunkt i rammeplanen skal barnehagens samarbeidsutvalg fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten.

Årsplanens funksjon

Årsplanen skal synliggjøre hvordan barnehagen omsetter barnehagelov i praksis, og arbeider målrettet for å sikre det pedagogiske arbeidet.

Ifølge rammeplanen har planlegging av barnehagens innhold og pedagogiske arbeid flere funksjoner:

- Personalet får grunnlag til å tenke og handle systematisk i det pedagogiske arbeidet
- Det gir kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen
- Synliggjør barnehagens fortolkning og realisering av rammeplanen
- Gir utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten

Barnehagens årsplan er også et viktig dokument for eier og myndighetenes oppfølging og tilsyn med barnehagen.

Innhold

Velkommen til Læringsverkstedet DoReMi Midtunbråtet barnehage	4
Kontaktinformasjon:	5
Visjon.....	6
Våre verdier	6
Barnehagens formål og innhold.....	8
Barns medvirkning	9
Samarbeid mellom barnehage og foreldre	9
Foreldrenes medvirkning i barnehagens innhold og planer	9
Læringsverkstedets pedagogiske konsept	12
Lekende læring, samspill og mestring.....	13
Læringsverkstedets satsningsområde.....	14
Vår pedagogiske virksomhet.....	14
Barnehagens satsningsområde 2020- 2021.....	15
Rammeplanens 7 fagområder = Læringsverkstedets 5 fagtema	16
Barnehagens arbeid med fagområdene.....	20
Et godt måltid	20
Tilrettelegging	24
Bakgrunnsdokumenter	24

Velkommen til Læringsverkstedet DoReMi Midtunbråtet barnehage

Vi ser frem til et nytt og spennende år med fokus på lekende læring, samspill og mestring. Hver dag har vi hjerte for at hvert enkelt barn skal bli den beste utgaven av seg selv.

Barnehagen vår

DoReMi Midtunbråtet barnehage har 4 avdelinger. På Grieg og Bull går det barn fra ca. 1-3 år. Mozart og Vivaldi har barn fra ca. 3 – 6 år. I lek, aktiviteter og samlinger deles barna ofte i smågrupper. De har også aktiviteter i aldersinndelte grupper for å sikre progresjon og et tilpasset opplegg.

Barnehagen åpnet i 2012. Vi har egne verkstedrom for lek og aktiviteter knyttet til kreativitet, språk, mattelek og natur. Barnehagen har en stor musikkisal, som benyttes til musikk, dans, drama og motoriske aktiviteter i tillegg til fellessamlinger. Utendørs har vi et stort lekeområde med lekeapparater og utescene. Tilknyttet uteområdet vårt har vi også et fint skogsområde rundt oss.

DoReMi-konseptet

Barn som har plass i Læringsverkstedets DoReMi-barnehager får et tilbud ut over et ordinært barnehagetilbud. I tillegg til at vi jobber både spontant og strukturert med innholdet og fagområdene i rammeplanen møter barn og foreldre et konsept som ivaretar barnas musikalske utvikling og har som ambisjon å bidra til livsmestring på kort og lang sikt.

Hos oss får barna:

- Leke og lære med musikk
- Lære å spille instrumenter
- Medvirke til og delta på konserter
- Språkstimulering med kjennskap til engelsk

I en DoReMi-barnehage skal barna få gode opplevelser av musikk, utvikle sin musikalske kompetanse og få en innføring i grunnleggende instrumentspill. Musikk og andre musiske/estetiske aktiviteter og uttrykk er derfor en naturlig del av lek og hverdagsaktiviteter inne og ute. Det skal være gjennomgående i alt barn og voksne gjør – både planlagt og spontant. Musikk og musiske aktiviteter skal benyttes i alle fagområder, temaarbeid og prosjekter. De voksne har også ansvar for at den musikalske barnekulturen får utvikle seg. Musiske opplevelser er gode virkemidler for å stimulere og inspirere barnas egne kreative uttrykk. Ved å bruke musikk aktivt og bevisst i mange sammenhenger i løpet av en uke gir vi barna en kilde til glede, trivsel, gode opplevelser og fellesskap. I tillegg vil barna få bedre kompetanse i de ulike fagområdene. Forskning viser at barn som tidlig får musikkstimulering og deltar i musikalsk samspill utvikler flere deler av hjernen. Dette gjør det lettere for dem å ta til seg videre og mer læring. Bl.a. styrkes barnas kognitive ferdigheter som evnen til å lære matematikk og språk. Den musikalske og språklige kompetansen vil kunne gi barnet trygghet på seg selv og en bedre forståelse av hvem det er, hva det kan og hvordan det kan kommunisere med og påvirke andre.

I barns musikalske utvikling er lyder og rytme grunnleggende. Vi voksne begynner tidlig å kommunisere med små barn gjennom lyder som barna etterligner/ hermer. Siden språk og musikk er nært forbundet med hverandre, gir ulike typer musikk og rytme en unik mulighet til å bygge opp barnas språkkompetanse. Repertoaret består av et rikt utvalg av sanger, rim og regler som varieres og settes sammen på grunnlag av alder, interesser og barnas kognitive og språklige utvikling.

Vi ønsker at barnas musikkglede basert på medvirkning, spontanitet, lek og opplevelser skal stå i sentrum for det vi gjør. Sang, musikk, drama og musikk med bevegelser brukes bl.a. i barnas lek inne og ute, ved måltider, bleieskift og på turer. Vi bruker musikk til å skape en trygg og rolig stemning på morgenen for å gi dagen en god start. Barna på storebarnsavdelingene får delta på ukulelegruppe og fiolingruppe.

I DoReMi Midtunbråtet får barna leke med rytme og lyd; skape lyder og musikk selv, lytte og gå på lyd jakt, danse, synge, dramatisere og eksperimentere. Vi vil øve til ulike fremvisninger der barna får økt sin selvbevissthet og selvfølelse. De får også erfaring i å presentere noe for andre. Prosessen og gleden over å skape noe sammen, mestre og gjøre noe hyggelig for andre er viktig. Vi viser til Hjerteprogrammet.

Barna vil også få noe erfaring med verdensspråket engelsk og evt. andre språk som er representert i gruppa. Vi vil synge engelske sanger, bruke engelske barnerim og introdusere barna for enkelte engelske begreper og fraser i naturlige og daglige sammenhenger. Barna får kopiere lyder, klanger og musikken i språket. Gjennom ulike opplevelser med fremmedspråk blir barna etter hvert aktive lyttere og bevisste på at språk kan ha ulikt innhold, form og språkmelodi.

I løpet av barnehageåret vil vi ha to større konserter, en til jul og en på sommeren. Gjennom å delta på DoReMi-barnehagens konserter ønsker vi å bidra til at barna får opplevelser som setter gode spor. Julekonserten vår er i Fana kulturhus, noe som gir en ekstra staslig ramme. Barna er medskapere i den tverrfaglige prosessen med å skape kostymer og kulisser fram mot konsertene sammen med de ansatte.

Kontaktinformasjon:

Besøksadresse:

Læringsverkstedet DoReMi Midtunbråtet barnehage

Midtunheia 14

5224 Nesttun

Telefon: 97 67 07 02

Styrer: Mari Dragland

Hjemmeside: <https://laringsverkstedet.no/midtunbratet>

Facebook side: Læringsverkstedet DoReMi Midtunbråtet

Epost: Midtunbratet@laringsverkstedet.no

Telefon avdelingene:

Grieg: 979 97 252

Bull: 979 97 253

Mozart: 979 97 254

Vivaldi: 979 97 255

Læringsverkstedet er en privat barnehagekjede som eier og driver barnehager i store deler av Norge. I våre barnehager får barn et godt grunnlag for livslang læring – i kunnskap, vennskap, trygghet og glede. Vårt pedagogiske arbeid med barna bygger på lekende læring, samspill og mestring.

For mer informasjon om Læringsverkstedet og våre barnehager se vår hjemmeside:
<https://laringsverkstedet.no>

Barnehagens samfunnsmandat

Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem (Barnehageloven, 2018, § 1 Formål).

Visjon

Vi ser på barna som verdens viktigste verdier og det mest verdifulle vi har. Barna er verdens framtid. Vår visjon peker framover og viser vei for alt av arbeid i Læringsverkstedet:

«VI FÅR VERDENS VIKTIGSTE VERDIER TIL Å VOKSE»

I våre barnehager arbeider vi for at alle barn skal få et best mulig grunnlag for videre utvikling, læring og et godt liv. Vi ønsker at barna skal vokse i kunnskap og mestring, i trygghet og empati.

Våre verdier

Vi skal være «**Leken og ambisiøs**». Vi byr på oss selv og har det moro. Samtidig har vi klare mål og kraft til å nå dem.

Vi skal være «**Raus og tydelig**». Vi har takhøyde og frihet samtidig som vi har rammer og retningslinjer som gjør det trygt å være raus i møte med barn og foreldre.

Barnehagen bidrar til å danne et godt grunnlag for livslang læring og aktiv deltagelse for barna i et demokratisk samfunn.

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Disse er:

- **Demokrati**
- **Mangfold og gjensidig respekt**
- **Likestilling og likeverd**
- **Bærekraftig utvikling**
- **Livsmestring og helse**

▪ Demokrati

Vår barnehage skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og få delta. Barn skal oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Barnehagen skal gi felles erfaringer og synliggjøre verdien av

fellesskapet. Midtunbråtet barnehage har fokus på at barn skal møtes med respekt og anerkjennelse. Vi motvirker all form for diskriminering.

▪ Mangfold og gjensidig respekt

Barn skal oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Barnehagen skal gi felles erfaringer og synliggjøre verdien av fellesskapet.

Våre tiltak for å oppnå dette er:

- Vi tilrettelegger for samarbeid slik at barn med ulik kulturell bakgrunn kan få uttrykke seg og sin kultur i vår barnehage.
- Vi har fokus på samarbeid og respekt for hverandres ulikheter gjennom arbeid med hjerteprogrammet, i lek og på voksne som rollemodeller.

▪ Likestilling og likeverd

Barnehagen bidrar i danningen av barnas verdier og holdninger. Vi har fokus på at barn skal møtes som likeverdige individer, uavhengig av alder, kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, etnisitet, kultur, sosial status, språk og religion. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering.

Hvert barn er et unikt og verdifullt menneske som skal møtes med respekt og anerkjennelse.

Våre tiltak for å oppnå dette er:

- Vi ser barn som likeverdige medmennesker og ser på ulikhet som en ressurs. Vi ønsker å løfte frem alle barnas ulike kompetanser og fokusere på barnas trivsel, trygghet, livsglede, mestring og følelse av egenverd.
- Gi barna forståelse for at alle mennesker er ulike men like mye verdt gjennom arbeid med samspill og lek. Voksnes støtte og veiledning er viktig.

▪ Bærekraftig utvikling

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barnehagen skal legge grunnlaget for barnets evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet.

Våre tiltak for å oppnå dette er:

- Gi barna gode naturopplevelser og lære de å ta vare på og respektere naturen.
- Bruk av kildesortering i barnehagen der vi involverer barna.
- Dyrking av egen mat i grønnsakshagen vår og fokus på matens opphav.
- Ha fokus på å samle inn naturmateriale når vi er på turer og i skogen, og lagre det på naturverkstedet vårt til gjenbruk i leke og formingsaktiviteter

▪ Livsmestring og helse

Barnehagen skal bidra til barnets trivsel, livsglede, mestring og følelsen av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Barnehagen skal gi barna utfordringer i et trygt miljø, og gi barn muligheter til å prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap.

Våre tiltak for å oppnå dette er:

- Tilrettelegger for barns behov for søvn, ro og hvile gjennom sovetid og hvilestund.
- Støtte og veilede barna til å uttrykke seg selv og sine kroppslige- og følelsesmessige behov.
- Bruk av Læringsverkstedets egen handlingsplan mot mobbing.

Barnehagens formål og innhold

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering (Barnehageloven, 2018,).

Læringsverkstedets pedagogikk er vår fortolkning av innholdet i rammeplanen og ivaretar rammeplanens føringer.

Hvert barn er et unikt og verdifullt menneske som skal møtes med respekt og anerkjennelse.

- **Omsorg og lek, læring og danning**
- **Vennskap og fellesskap**
- **Kommunikasjon og språk**

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.

Våre tiltak for å oppnå dette er:

- Vi skal ha en barnehage hvor vi lytter og er oppmerksomme på barna. Vi skal møte dem der de er.
- Gjennom lek og aktivitet i smågrupper vil barna få mulighet til å utvikle god lekekompetanse tilpasset deres alder og modning. Barna får trene på å stå i valg de tar og å få ro rundt aktivitetene sine.
- Vi fokuserer på å gi rom for barnas utøvelse av empati og omsorg for hverandre gjennom lek, samarbeid og samspill i hverdagen. Vi oppfordrer barna til å si sin mening og å respektere hverandre og hverandres grenser.
- Vi har en tro på at vi alle lærer i samhandling med andre mennesker- gjennom hjelpemidler og verktøy, og at læringen foregår i de gode sammenhenger. Gjennom kreativitet kan vi omskape og påvirke vår egen læringssituasjon. Dette er noe vi jobber aktivt med for å skape et godt pedagogisk læringsmiljø med vekt på samarbeid.

Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for, og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. Barnehageloven §3, Grunnloven §104 og FNs barnekonvensjon artikkel 12 nr.1. Barnas synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet. Barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta (Kunnskapsdepartementet, 2017). For å oppfylle rammeplanens intensjoner krever det at barnehagepersonalet er lydhøre og anerkjennende i sin kommunikasjon med barna. Barnas mulighet til medvirkning i sin egen hverdag gjenspeiles særlig i det pedagogiske arbeidet.

Våre tiltak for å oppnå dette er:

- Barna skal få en begynnende forståelse for demokrati. Barna skal få oppleve medbestemmelse gjennom rammer vi voksne setter.
- Prosjektarbeid ut fra barnas interesser – finne veien videre i prosjekter via observasjon, gjenskaping gjennom bilder, refleksjon og dokumentasjon.
- Være bevisst vårt barnesyn. Gi barna tid til å forske, undre seg og prøve ut egne ideer. – Alle voksne ser og lytter til barna, slik at de blir hørt når de gir uttrykk for sine meninger, følelser, ønsker og behov.
- Aldersinddelte grupper bidrar til at personalet lettere kan se enkeltbarnets forutsetninger og behov, og dermed tilrettelegge hverdagen og prosjektene ut fra det.
- Fremme å skape et fysiske læringsmiljøet som er tilrettelagt slik at barna gis mulighet til selv å velge å sette i gang med aktiviteter på egen hånd. På denne måten blir barna aktivt medvirkende gjennom dagen.
- Pedagogisk dokumentasjon, ved bilder på veggene som viser prosjektet avdelingene holder på med. Slik legger vi til rette for at barna kan reflektere og være i dialog med de voksne om de opplevelser de har hatt sammen i prosjektarbeidet. Slik drives prosjektarbeidet videre basert på barns medvirkning. Deres interesse og nysgjerrighet blir utgangspunktet for det videre arbeidet på avdelingen.

Samarbeid mellom barnehage og foreldre

Vi skal sammen skape en sosial læringsarena som setter gode spor er vårt løfte til foreldrene. Foreldresamarbeidet skal alltid ha barnas beste som mål.

Samarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget. Samarbeidet skal sikre at foreldrene får innflytelse på barnehagens arbeid med å skape et helhetlig omsorgs-, leke- og læringsmiljø for barnegruppen.

Foreldrenes medvirkning i barnehagens innhold og planer

Lov om barnehager og Rammeplanen pålegger at barnehagen legger til rette for både barns og foreldres medvirkning. I Læringsverkstedet DoReMi Midtunbråtet barnehage skjer dette samarbeidet på flere måter.

Foreldreråd og SU

"For å sikre samarbeid med barnas hjem skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg (SU). "

Lov om barnehager, kap. 2, § 4

Foreldrerådet består av alle foreldre / foresatte i barnehagen.

I Læringsverkstedet DoReMi Midtunbråtet barnehage velger foreldrerådet sine representanter til FAU (Foreldrenes arbeidsutvalg) ved høstens første foreldremøte. Det velges en representant og en vararepresentant fra hver avdeling. Foreldrerådet gir FAU myndighet til å velge SU-representanter blant de valgte foreldrerepresentantene.

Samarbeidsutvalget (SU) består av en eierrepresentant, to ansattrepresentanter og to foreldrerepresentanter.

FAU og SU er viktig for samarbeid og kontakt mellom foreldregruppen og barnehagen. SU gjennomfører 2 møter i løpet av barnehageåret. Ett møte på høsten og ett møte på våren. FAU har møte i forkant av SU møtene.

Brukerundersøkelse

Hvert år gjennomføres en brukerundersøkelse som utarbeides av Sentraladministrasjonen. Resultatene herfra vil gi føringer for hva som videreføres / endres / styrkes.

Foreldresamtaler

Barnehagen har to årlige foreldresamtaler, en vår og en høst. Dette er samtaler mellom pedagog på teamet og foreldre / foresatte til hvert enkelt barn. Foreldresamtalene er et forum for allsidig samtale rundt det enkelte barn, der personalets systematiske observasjoner av barnet blir gjennomgått. På samtalen setter pedagogen og foreldre / foresatte, sammen, individuelle mål for barnet.

Ved behov kan både foreldre og pedagogisk leder ta initiativ til ytterligere samtaler.

Planleggingsdager 2020/2021

Mandag 7. september	Fredag 12.februar
Fredag 16.oktober	Fredag 14.mai
Fredag 6.november	

Overganger

En overgang fører til endringer i barnets rammer og rutiner. I Læringsverkstedet DoReMi Midtunbråtet barnehage er vi opptatt av at barn og foreldre skal føle seg trygge, og alltid bli møtt av kompetente, varme medarbeidere.

Fra hjem til barnehage

Tilrettelegging for de yngste barna

Tilknytning:

Barns tilknytning til voksne er viktig for den emosjonelle, sosiale og kognitive (tankemessige) utviklingen). En god tilknytning danner en trygg base slik at barnet kan bruke kreftene sine på å utforske verden og lære. Sunn tilknytning er avhengig av nære omsorgspersoner som har evne til å fange opp og gi respons på barnets signaler. Dette påvirker barnets selvbilde og evne til samhandling med omgivelser og andre mennesker. Foreldrene er barnets primære, nære omsorgspersoner.

Mange barn har frem til barnehagestarten kun vært sammen med foreldrene sine eller andre nære omsorgspersoner. Det er derfor helt naturlig at barna protesterer når foreldrene forlater dem i barnehagen for første gang. Vi som jobber i barnehagen skal nå fylle en funksjon som barnets andre trygge base, og gi barnet trygghet og omsorg i foreldrenes fravær.

I barnehagen er det mange nye inntrykk for et lite barn. Det er derfor viktig for oss i Læringsverkstedet DoReMi Midtunbråtet barnehage at hvert barn får én fast voksen å forholde seg til under tilvenningen, en primærkontakt. Først når primærkontakten fyller rollen som barnets andre trygge base, kan barnet vende seg ut mot resten av gruppen av barn og voksne og ta del i leken og læringen.

Det er ingen fasit på hvor lang tid en tilvenning til barnehagen skal ta, og ingen barn skal presses til å legge bort sine individuelle behov. Felles for alle barna i Læringsverkstedet DoReMi Midtunbråtet barnehage er at vi strekker tilvenningen over to uker. Noen barn er klare for å være uten foreldrene etter de tre dagene mange barnehager har som norm, men vi har sett at mange barn trenger lenger tid på å venne seg til den nye barnehagehverdagen. Dette vil gagne barna på sikt, da en god tilvenning danner grunnlaget for trygghet, trivsel, lek og læring. Samarbeidet med foreldrene er svært viktig, og vi vil ha en åpen kommunikasjon om hvert enkelt barns behov.

I Læringsverkstedet DoReMi Midtunbråtet barnehage er vi stolte av å ha flere pedagoger med videreutdanning eller fordypning i småbarns pedagogikk. Alle ansatte har god kunnskap om hvordan vi gjør barnas overgang til barnehagen så god som mulig. Det handler om å være tilstede for barna både fysisk og følelsesmessig. De voksne oppholder seg for det meste på gulvet, i barnas øyehøyde, alltid tilgjengelige med et fang når barnet trenger det.

Fra småbarnsavdeling til storbarnsavdeling

I Læringsverkstedet DoReMi Midtunbråtet barnehage er vi opptatt av at barnet og foreldrene alltid skal føle seg velkommen og møte kompetente og varme medarbeidere.

Overgangen fra småbarnsavdeling til storbarnsavdeling er for mange barn og foreldre en milepæl. Ingen barn er like og behovene ved overgangen er derfor individuell. Vaner, forutsigbarhet og trygghet er viktig for en god tilvenning og noen barn trenger en lengre tilvenning enn andre.

I Læringsverkstedet DoReMi Midtunbråtet barnehage bytter barna avdeling i hovedsak hver høst. Barna gis mulighet til å besøke og leke på større avdeling dersom vi ser at barnets modenhet og behov for nye utfordringer vil bli stimulert til videre utvikling gjennom slike besøk. Alle overganger til ny avdeling skjer uansett gradvis på den måten at barna får være noen

dager på sin nye avdeling før byttet blir endelig. Barna som skal bytte avdeling til høsten starter en besøksordning/tilvenning til ny avdeling ved å ha faste besøksdager på ny avdeling i løpet av våren. Disse dagene har vi fokus på at barnet blir kjent med sin nye primærkontakt til høsten, samt bli kjent med høstens førskolebarn som da skal være deres faddere i overgangen til ny avdeling.

Foreldre blir tilbudt foreldremøte for nye foreldre før sommeren. Der får en informasjon om den nye avdelingen til barnet, og får møte pedagogisk leder.

Fra barnehage til skole

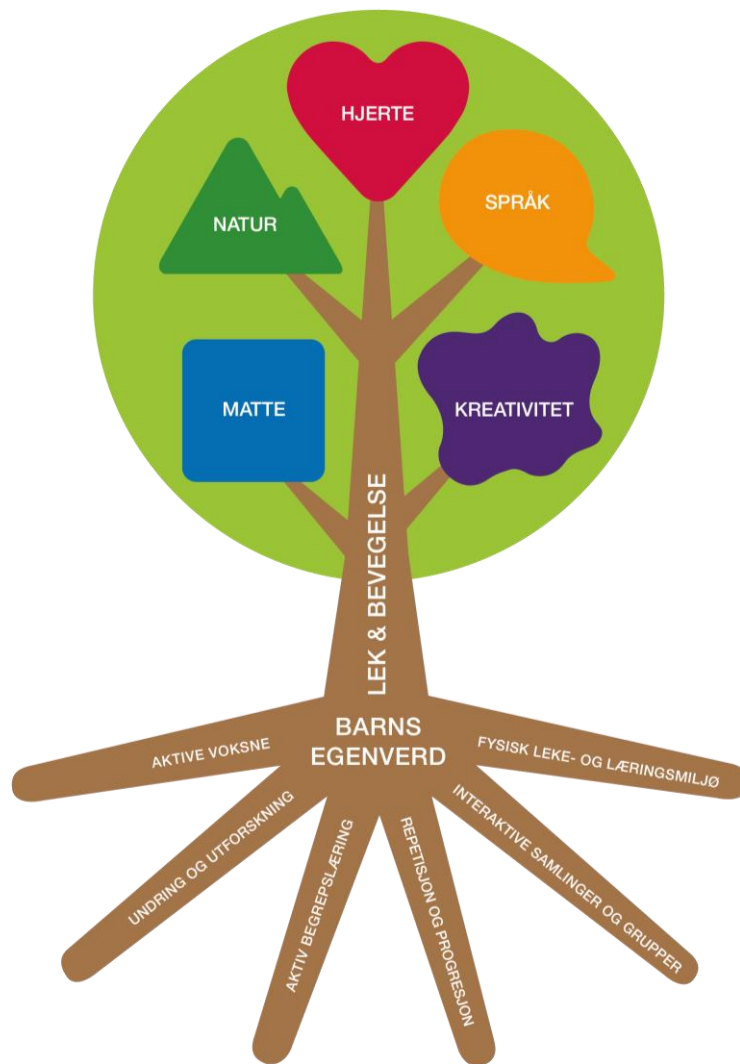
Læringsverkstedet DoReMi Midtunbråtet barnehage arbeider i henhold til Bergen Kommunes retningslinjer for samarbeid mellom barnehage og skole og Stortingsmelding nr. 41 om kvalitet i barnehagen.

For barn som har behov for særskilt tilrettelegging vil barnehagen ta initiativ til overføringsmøte der aktuelle instanser, etter samtykke fra foreldre, møtes for å planlegge overføring og skolestart til beste for barnet.

Læringsverkstedets pedagogiske konsept

Den norske barnehagetradisjonen bygger på et helhetlig læringssyn. Med **Hjerteprogrammet** og **Lekende læring, samspill og mestring**, ivaretar vi barnehagens samfunnsmandat (Lov om barnehager, 2018), og rammeplanens føringer for barnehagens innhold og oppgaver. Omsorg og lek, læring og danning er svært viktige elementer i grunnlaget for Læringsverkstedets pedagogikk.

Barns egenverd er kjernen i vårt pedagogiske konsept og sentralt i alt vårt arbeid. Hvert enkelt barn er kompetent og har iboende ressurser som skal få komme til uttrykk og utvikles i barnehagen. Barns egen nysgjerrighet og undring legger grunnlaget for livslang læring. Barn skal støttes og oppmuntres til å uttrykke seg, bli synlig og ha rom for medvirkning. Hvert enkelt barn skal oppleve å bli sett, hørt og forstått av anerkjennende, tydelige og ansvarsfulle voksne.

Lekende læring, samspill og mestring

Med lekende læring, samspill og mestring skal vi gi barna grunnlag til å utvikle seg, og bli den beste utgaven av seg selv. Et av barndommens særpreg er samspill i lek, der initiativ, fantasi og engasjement vil kunne finne sted. Barn skal få undre seg, stille spørsmål, søke opplevelser og gjøre egne erfaringer i et miljø preget av samspill og inkludering.

Vi bruker:

Repetisjon - repetering av kjernestoffet i våre fem fagtema. Repetering handler om å repetere jevnlig for at barnet skal få utvikle gode læringsspor. Barn er veldig glad i å bli fortalt den samme boken eller synge den samme sangen flere ganger. Dette gir mestring og en god følelse av å kunne huske og utvide sin forståelse av kjent materiale. I repetisjonprinsippet er grunntanken at man ikke skal gå for fort frem når man jobber med f.eks. prosjektarbeid på avdelingen. Bruke god tid, slik at man har barna med seg når man skal utvikle og utvide vinklingen innenfor et tema.

Spiralprinsippet – sikrer en systematisk, helhetlig og kontinuerlig utvikling av barns ferdigheter, kunnskap og læring innenfor alle fagtemaer. Sikrer på den måte

progresjon. Dette gjør vi ved å presentere for barna det som er kjent for de, for så videre utvide og fremme videre læring og interesse ved å vise de nye og flere måter å forstå f.eks. et eventyr, en sang, bruke sin kreativitet i ulike formingsaktiviteter, ut folde seg fysisk m.m. I dette arbeidet er det viktig at vi er bevisste på hvor barna er i sin forståelse og utvikling, for så gi de et lite puff til videre utvikling.

Digital praksis – bidrar til barnas lek, kreativitet og læring. Utøve digital dømmekraft og legge til rette for barnas utforskning.

Læringsverkstedets satsningsområde

Relasjonskompetanse: Barns trivsel er den voksnes ansvar, og gode relasjoner er avgjørende i dette samspillet. Vi tror på at gode relasjoner, som en rød tråd i alt vi gjør, hever kvaliteten i barnehagen. Det bidrar til å skape et inkluderende leke- og læringsmiljø.

Kvaliteten på relasjonene og samhandling mellom ansatte og barn er særlig viktig for barns trygghet og utvikling. Å utvikle gode sosiale ferdigheter, empati og vennskap i barndommen er viktig for å kunne utvikle et godt selvbilde. Gode relasjoner vil igjen få betydning for trivsel, utvikling og læring.

Vår pedagogiske virksomhet

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke å handle systematisk i det pedagogiske arbeidet. Barnehagen er forpliktet til å begrunne, planlegge, vurdere og dokumentere at det pedagogiske arbeidet er i tråd med barnehageloven rammeplanen.

Dokumentasjon

Rammeplanen fastslår at dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet inngår som en viktig del av barnehagens arbeid. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Vurdering

Det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen (Kunnskapsdepartementet, 2017).

Pedagogiske evalueringer som grunnlag for vurdering. Vi gjennomfører jevnlig pedagogiske evalueringer på personalmøter, avdelingsmøter, pedagogmøter, pedagogiskledermøter, pedagogkvelder og barnesamtaler gjennom hele barnehageåret.

Barnehagens satsingsområde 2020- 2021

Dette barnehageåret kommer vi til å ha LIVSMESTRING som satsningsområde. Dette er et nytt og viktig tema i rammeplanen (2017) og som også videreføres i skolens nye planverk.

Vi vil arbeide med ulike områder som skal bidra til at barna opplever livsmestring i hverdagen sin nå - samtidig som de skal utvikle en robusthet for å takle motgang og mestre livet videre. Mye av arbeidet vil handle om å bidra til et godt psykososialt miljø for alle barn, med vekt på gode relasjoner. Dette gjelder både relasjoner mellom barna og mellom ansatte og barn. I tillegg er foreldrene viktige samarbeidspartnere både rundt eget barn og ved å være seg bevisst sin påvirkning som rollemodeller i holdningsarbeid mellom barna. Hjerteprogrammet blir et sentralt verktøy i arbeidet. Hvert barn er unikt, og de ansatte må strebe etter å finne fram til den døråpneren («Hjertenøkkelen») som kan gi mestring og livsglede for hver enkelt.

Ønsker i dette at vi skal ha fokus på hvordan vårt konsept – DoReMi – kan bidra til barns livsmestring. Dette kan f.eks. handle om å bruke sang, musikk, dans, og drama til å gi barna trygghet og tilknytning, glede, trøst, ro/ hvile, hjelp til å bli kjent med og regulere følelser. Et trygt og godt leke- og læringsmiljø er en forutsetning for barnas livsmestring. Gjennom året vil vi arbeide med utvikling av organisering, struktur og rutiner slik at disse bidrar til et trygt miljø. Det fysiske miljøet skal være trygt samtidig som det skal gi allsidig læring og utfordringer.

Videreutvikling av trygge og gode lekesoner som bidrar til variert lek og læring inne vil også bli prioritert i løpet av året. Innhold og arbeidsmåter i det pedagogiske arbeidet vil bli valgt med utgangspunkt i satsningsområdet.

Prosjekt

Læringsverkstedet DoReMi Midtunbråtet barnehage har prosjekt som hovedarbeidsform.

Prosjekt som metode gir mulighet for å gå i dybden i temaene vi velger. De syv fagområdene i rammeplanen blir implementert, og arbeidsformen gir mulighet for progresjon for det enkelte barn og for barnegruppen som helhet.

For å finne et tema må personale iakttå og lytte til barna med det formål å få øye på hva som engasjerer dem. Dette gjøres for eksempel i barnas engasjement på turer, i samtaler, i barnas lek inne og ute og i barnas tegninger. I barnas nysgjerrighet og engasjement ligger kilden til temaene. Før et nytt prosjekt starter må personalet skaffe seg kunnskaper om tema for å kunne planlegge for hva som kan komme til å skje.

For å jobbe godt med denne arbeidsmåten kreves det god planlegging. Vi tar da for oss **forutsetningene**, som for eksempel hvilke barn og voksne som skal være med, og tid og sted vi har til rådighet. **Mål** for prosjektet må være definert. **Arbeidsmåtene**, for eksempel hvilke materialer og metoder vi skal bruke skal være gjennomtenkt på forhånd. **Evaluering** er en stadig pågående prosess gjennom hele perioden. Hvert prosjekt skal også ha en definert **avslutning**. Prosjektarbeidene skal være "levende" og planene justeres underveis.

Hvert prosjekt vil naturlig ha mer intensive perioder, og vil bli delt inn i flere faser og delprosjekter. Prosjektet sikrer at alle sider av barnehagens hverdag blir sett og ivaretatt.

Gjennom dokumentasjon og verkstedesrapport hver måned får foreldrene innblikk i, og informasjon om pågående prosjekt.

Vi jobber innenfor alle fagområdene i hvert prosjekt. Dette synliggjøres spesielt i verkstedesrapporten fra hver avdeling.

Barnehageåret 2020-2021 skal barnehagen jobbe med et overordnet hovedtema, «Meg selv». En rødtråd i prosjektarbeidene vil være at det er barnas engasjement og interesser som er styrende for innhold og aktivitetene i prosjektet på de ulike avdelingene og de aldersinndelte gruppene. Sammen vil en finne vinklinger innenfor temaet «Meg selv».

Rammeplanens 7 fagområder = Læringsverkstedets 5 fagtema

Rammeplanen gir føringer for et helhetlig arbeid som skal sikre alle barn gode utviklingsmuligheter og trivsel. Barnehagens pedagogiske tilbud skal romme innhold fra rammeplanens syv fagområder. Vi arbeider systematisk og kontinuerlig med alle rammeplanens fagområder. Læringsverkstedet har valgt å fortolke og sette rammeplanens syv fagområder sammen til fem fagtemaer. Det bidrar til god organisering og progresjon i vårt pedagogiske arbeid. Hvert fagtema har et eget ikon som går igjen i materiell som barnehagen bruker i sitt arbeid. Rammeplanens fagområde Kropp, bevegelse, mat og helse er en del av selve kjernen i vårt pedagogiske konsept og inngår derfor som del av alle innhold og arbeid med alle våre fem fagtema

Hjerteprogrammet er utviklet av Læringsverkstedet som et verktøy for barnehagens arbeid med sosial kompetanse innen kategoriene JEG, DU og VI. Hjerteprogrammet er for oss formålsparagrafen i praksis. Det dekker rammeplanens fagområde Etikk, religion og filosofi, samt elementer i rammeplanens fagområde Nærmiljø og

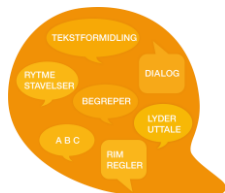
samfunn, Kropp, bevegelse, mat og helse, samt temaet bærekraftig utvikling. Gjennom barnehagehverdagen ønsker Læringsverkstedet DoReMi Midtunbråtet barnehage å bidra til at barna skal bli trygg på seg selv og de rundt seg, de skal lære å samhandle positivt med hverandre og knytte vennskapsbånd. Barnehagen skal bidra til at barna styrker sin egen identitet samtidig som de respekterer andres, de skal lære å kjenne og si ifra om sine grenser, så vel som å lytte til andres.

Sosial kompetanse er også sentralt i Rammeplanen. "Sosial kompetanse handler om å kunne samhandle positivt med andre i ulike situasjoner "(Rammeplan for barnehagen)

Å mestre den sosiale kompetansen styrker barnas selvfølelse. De blir tryggere på seg selv og sine valg og på menneskene rundt seg.

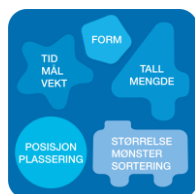
Hovedmål: Målet med hjerteprogrammet er at hvert barn opplever at de er verdifulle. De har en verdi som seg selv, samtidig som alle barna er nødvendige for helheten. Barna skal få positive opplevelser i samvær med andre og lære seg sosiale «kjøreregler».

Hjerteprogrammet er ikke bare en metode, men en generell holdning hos alle voksne i vår barnehage og i Læringsverkstedet generelt. Å få omsorg og bli sett og hørt er grunnleggende for barns trygghet og trivsel. Følelser er en del av hvem vi er. Det er naturlig og nødvendig å gi utløp for sinne, frustrasjon, spenning eller glede. Barns uttrykk eller reaksjoner sier noe om hvordan barnet har det og de må få bekreftet og anerkjent disse. På denne måten lærer de å kjenne seg selv. Dette krever nærværende og oppmerksomme voksne, som gir av seg selv. De voksne er også viktige rollemodeller som må synliggjøre verdiene i aktiviteter og samhandling mellom både barn og voksne.

Språk dekker rammeplanens fagområde Kommunikasjon, språk og tekst og inneholder alle elementer som sikrer at barnehagen arbeider med et godt språkmiljø og språkutvikling for alle barn. Fagtemaet Språk inngår som en naturlig del i alt av barnehagens arbeid og hverdagsaktiviteter.

Som musikkbarnehage bruker vi mye sang for å stimulere til god språkutvikling. Sang bidrar til at barn kan delta i et felleskap uten å ha store norskkunnskaper. I en sang gjentas teksten ofte, og det blir derfor lettere for barnet å fange opp ordene. Barn som lærer norsk, får prøvd ut de norske lydene uten selv å måtte produsere meningsbærende setninger. Gjennom sang øver barna seg på nye lyder og ord før de kan bruke dem korrekt i egenproduserte setninger. Sangen får barna til å ta i bruk ord og begreper som de ellers ikke har i sitt vokabular. Slik begynner barna raskere å produsere eget språk. Gjentakelse er viktig. Vi synger heller få sanger mange ganger, enn mange sanger få ganger.

Mattelek rommer innholdet i rammeplanens fagområde Antall, rom og form. Mattelek for skolestarterne er en viktig del av dette fagtemaet i barnehagen. Barnehagens arbeid med fagtemaet Mattelek lar barn leke og erfare matematikk på en variert måte og som gir en begynnende matematisk forståelse.

Musikk og matte er tett sammenknyttet. Mattelek fokuserer mye på motorikk og bevegelse. Gjennom dans og bevegelse styrkes barns koordinasjon og sansene for å utvikle romforståelse.

Å spille djembe-tromme med barna er spennende og gir rytme glede. Samt at det gir barna muligheten til å beholde den nære kontakten med rytmen i kroppen (grunnrytmen) og kroppen som en del av sin identitet og som en gledesfylt måte å uttrykke seg på.

Gjennom musikk inspireres barna til matematisk tekning, gjennom bevegelsesanger og sangleker og sanger som synger om tall og telling og matematiske begreper.

Kreativitet favner barnehagens arbeid med rammeplanens fagområde Kunst, kultur og kreativitet. Kreativitet er et omfattende fagtema og er svært ofte del av barnehagens pedagogiske arbeid med våre andre fagtema og prosjektarbeid.

Musikken har stor verdi i seg selv, den er en kilde til glede og livsutfoldelse som barnet kan benytte seg av livet ut.

Gjennom arbeid med musikk som kreativ uttrykksform og læremåte, bidrar vi til at barna får styrke sin identitet og sine personlige uttrykk. Vi ønsker å ivareta barnas iboende spontanitet og intuitive uttrykk for musikk og bevegelse gjennom å bevisst stimulere og gi rom for dette i barnehagen.

Forskning viser at musikk fremmer utvikling av blant annet språk, konsentrasjon, sosial kompetanse, relasjoner, motorikk, kreativitet, sanseintegrering og nerveforbindelser i hjernen. Å være sammen om kulturelle og estetiske opplevelser, og å gjøre, eller skape noe sammen, bidrar til samhørighet og fellesskapsfølelse i barnegruppen. Gjennom musikken kan alle barn bidra tross for ulike personlige forutsetninger. Slik skaper vi en god og inkluderende kultur, og ett godt miljø blant både voksne og barn i barnehagen, gjennom kreativ utfoldelse og samskaping.

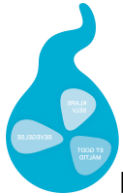

Natur dekker rammeplanens fagområder Natur, miljø og teknologi og Nærmiljø og samfunn. I vårt fagtema Natur inngår biologi, fysikk, kjemi, zoologi og geologi som viktige temaer som barnehagen skal inkludere og la barna gjøre erfaringer med i arbeidet med dette fagtemaet. Rammeplanens fagområde Kropp, bevegelse, mat og helse er også del av fagtemaet Natur.

Det at vi får jobbe ekstra mye med musikk i vår barnehage gir oss mange flotte muligheter til å leke med lyd, sang og rytmer ute i naturen. Alt i fra å lytte etter rytmer i det som skjer rundt oss til å høre fuglesang i skogen. Ved å ta med natur og naturfag inn gjennom sang, lyd og musikk får vi også mange muligheter til å utforske flere elementer ved naturen inne.

Kjente og kjære barnesanger, så vel som nye og moderne, har ofte natur eller dyr som tema som gjør det lett gjenkjennelig for barna og gir dem en felles plattform å møtes i sang og musikk-stunder, med alt fra "Bæ-Bæ lille lam" til "Baby Shark".

Vi kan og få mye glede av å iscenesette fortellinger og musikkeventyr ute i naturen, for eksempel ved å dramatisere Bukkene Bruse ute i skogen, med bro, skuespill, sang og musikk. Eller ved å bruke konkrete laget av elementer fra naturen, som f.eks. steiner i tre ulike størrelser blir de tre bukkene bruse.

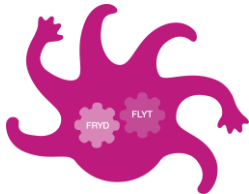

Bevegelse er delt inn i tre ulike emner.

Bevegelse: Fysisk aktivitet ute og inne. Skal handle om glede over å bruke kroppen, og dele fine opplevelser med hverandre. Utviklingen av en positiv selvfølelse henger ofte sammen med en positiv oppfatning av egen kropp. Det er viktig å finne en god balanse mellom aktivitet og hvile i hverdagen.

Klare selv: Vi ønsker å skape en kultur der vi løfter barns evne til å «klare selv». Ved å sette ord på det som skjer og det vi gjør, trinn for trinn, støttes barnet i å klare selv. Vi voksne er en helt avgjørende faktor for om barn opplever å «klare selv» og fremmer at barna får en genuine opplevelser av mestringsfølelse.

Et godt måltid: Mat og helse er nært knyttet sammen. Barnehagen skal være med å påvirke gode kostholdsvaner som vil kunne fremme god folkehelse. I barnehagen har vi laget dyrkekasser der barna er med på å anlegge kjøkkenhage. Her dyrker vi ulike grønnsaker. Barna med på hele prosessen fra såing, stell, høsting, tilbereding, servering og til å nyte et godt måltid.

Lek Barns fordypning i lek er en sentral del i utviklingen av deres samlede sosiale kompetanse. I leken opplever barn å være en del av et fellesskap som styrker egen selvfølelse og mestringsglede. Derfor legger vi til rette for at leken kan bli en arena for sosial læring for alle barn. Leken er overordnet innenfor alle fagtemaene, enten vi holder på med Matte, Språk, Hjerte, Natur eller Kreativitet. Barna skal leke seg til erfaringer og kompetanse innen alle områder.

Periodeplan

For å sikre progresjon må vi ha en kontinuerlig og systematisk evaluering, vurdering og dokumentasjon av arbeidet vi gjør i barnehagen. Gjennom bruk av læringsverkstedets progresjonsplan og avdelingenes periodeplaner får personalet tydeliggjort sin pedagogikk. Valgene som tas er basert på kunnskap om barns utvikling, og skal sikre at barn får delta i aktiviteter som de er modne for. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom variert pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og gjennom fysisk miljø. Hvert barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. Barnehagen skal arbeide systematisk og variert med fagområdene. Det er derfor svært sjelden at vi arbeider med kun et av rammeplanens fagområder alene.

Et godt måltid

Rammeplanens fagområde **Kropp, bevegelse, mat og helse** er en del av selve stammen i vårt pedagogiske konsept og inngår derfor i alle våre fem fagtema.

Læringsverkstedets barnehager skal være en arena hvor barn får oppleve matglede og matkultur.

Måltidene er en viktig del av hverdagen i alle barnehager. Maten barna spiser i løpet av en dag i barnehagen utgjør en stor del av barnas totale kosthold, enten maten er medbrakt eller tilberedt i barnehagen. Barnehagen skal som oppvekst- og utviklingsarena legge til rette for å fremme gode kostholdsvaner og god helse. I følge rammeplanen skal barnehagen bidra til at barna tilegner seg gode vaner, holdninger og kunnskap når det gjelder kosthold, hygiene, aktivitet og hvile. Arbeidet med mat og måltider i barnehagen bør skje i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem, og det bør forankres i barnehagens årsplan.

«Et godt måltid» i Læringsverkstedet handler om mye mer enn bare det å få maten i seg. Det handler om mestring, samhandling og fellesskap. Det skal være en del av «dannelsen» til hvert enkelt barn og bidrar til utvikling av barnas sosiale kompetanse. Måltider er faste rutiner som finner sted hver dag igjennom alle årene i barnehagen. Dette gir gode muligheter for verdifulle og minnerike øyeblikk.

Det ligger mye god læring og mestring i måltidsituasjonen. Alt fra å følge oppskrifter og dekke bord, til selve matlagingen og opprydningen etterpå.

Målet er at Læringsverkstedet i større grad skal bruke matlaging som en pedagogisk aktivitet hvor barna deltar aktivt både i planleggingen, tilberedelsen og opprydningen i forbindelse med et måltid.

Mat og smak er en viktig kulturbærer og læringsplattform. I samarbeid med Arne Brimi og Ryfylkekokken Frode Selvaag har vi utviklet «Et godt måltid» i Læringsverkstedet.

«Et godt måltid» er en viktig tradisjonsbærer og en suveren stemningskaper.

Vårt mål er at barna ikke bare skal bli glad i mat, men også oppleve gleden av å spise den sammen med andre.

Målsetninger

Læringsverkstedets barnehager skal være en arena for gode opplevelser og gode samtaler, hvor barna opplever ro og tid til å nyte maten.

1. Kombinert med mat, hvile og aktivitet skal dette gi barna glede og overskudd.
2. Vi skal skape en god arbeidsplass, og bidra til et positivt miljø hvor de ansatte aktivt går inn for variert og helsefremmende kosthold i barnehagen.
3. Vi skal ha større fokus på barnas delaktighet og samarbeid med matlaging, dyrking, høsting og lokal matproduksjon.
4. Barna skal bli kjent med mattradisjoner hos ulike kulturer.
5. Barnehagene skal stimulere utvikling av språk, lukt- og smakssans, finmotorikk, selvstendighet og samspill.
6. Barn, ansatte og foreldre skal få økt kunnskap om den viktige sammenhengen mellom mat, hvile og aktivitet.

Våre pedagogiske prinsipper

- **Godt samspill** – de voksne skal ta aktivt del i måltidet sammen med barna. De voksne skal sitte sammen med barna rundt bordet og skal ha fullt fokus på samspillet med barna og mellom barna. Måltidet er for alle, og det viktig å ha fokus på barn som spiser sakte og barn som gjør seg fort ferdig!
- **Harmoni** – måltidet skal oppleves som noe godt og positivt. Skap atmosfære og stemning rundt bordet. Rammene rundt måltidet er viktig for å skape ro.
- **Gode samtaler** – lytt til barnas fortellinger og opplevelser. Det er lettere å ha fokus på enkeltbarn rundt måltid enn f.eks. i samlingsstunden.
- **Klare selv** – barnas mestringsfølelse skal fremmes også under måltidet. Hvordan vaske bordene, helle melk, smøre på skiven, velge pålegg m.m. er viktig for barns mestringsfølelse. Det gir barna en følelse av at «jeg trengs» og «jeg er viktig». Ikke la tidsklemma styre måltidene, det er så verdifullt for barna at de ansatte tar seg tid til å la dem få klare selv!

Fagområdene i «Et godt måltid»

Språk

Rime-Rolf hjelper barna å lære navnet på alt vi omgås på kjøkkenet, både kjøkkenutstyr, råvarer og dekketøy. For å få til dette best mulig, må de voksne være bevisste sitt eget språk og sette ord på alt som brukes underveis. Det er gjennom et aktivt bruk av ord og begreper at barna får økt språkforståelse. Når barna samtidig får en praktisk opplevelse av begrepene, vil mange av dem synes det er enklere å forstå innholdet.

Matte

Telle-Tariq kan masse om måling, veiing, telling, eksperimentering, smaking og utforskning. Han kan være til stor hjelp i matlagingen! Sammen med de voksne kan barna lage former av brødiskivene, og ha sortering og ulike mønstre når de lager fruktspyd til for eksempel bursdager. Matte kan oppleves som vanskelig for mange, men når måltidet brukes som arena kan barna lære begrepene og få satt de inn i en praktisk sammenheng.

Hjerteprogrammet.

Hjertrud er med å skape den gode måltidsituasjonen med fellesskap og tilhørighet. Hun hjelper barna med å mestre, lærer bort bordskikk og bidrar til en opplevelse av ro og nytelse under måltidet. Hjerteprogrammet er kjernen i Læringsverkstedet, og det er helt naturlig at dette også er en del av måltidene våre. Måltidet er en av hverdagssituasjonene hvor vi kan ha den gode samtalen, og vi får mulighet til å se hvert enkelt barn.

Mattradisjoner er også et spennende tema, og i den sammenheng vil det være helt naturlig å trekke inn andre lands matkulturer og tradisjoner. Det er mange spennende smaker og teknikker barna kan bli kjent med. Og Ikke minst; gjennom dette viser vi at alle er like mye verdt og at alle skal behandles likt. Dette gjør vi blant annet når vi lager samisk nasjonalrett på samens dag.

Natur

Ute-Mons vet hvordan man tenner bål og kan alle bålreglene! Han vet hvilke matvarer vi kan finne i naturen. Hva det betyr å høste mat og hvor maten kommer fra.

Naturen kan også trekkes inn i barnehagen og pynte opp et lunsjbord. Samt at barna kan få erfare å dyrke og høste sin egen mat

Kreativitet

Farge-Paletta er en mester til å dekke bord, lage flotte invitasjoner, arrangere fester, brette servietter og gjøre hverdagen til en fest! Måltidene våre er en perfekt situasjon hvor barna kan bruke den kreative sansen sin. Hvorfor ikke utfordre til å lage en litt annerledes brødiskive en dag? Må alle brødiskiver se like ut? Hva med å servere pasta i 4 forskjellige farger? Eller tilsette farge til havregrøten. Det gir godt grunnlag for undring og mye god prat.

Smaksleker er spennende, og her kan barna sette ord på og beskrive hva de opplever og kjenner. Samt at en får sjansen til å få en liten smak av noe en kanskje ikke har smakt før. Hva smaker for eksempel alle de ulike matvarene som den lille larven aldrimett spiser. Eller all maten i sangen "Fiskebolla i sjokoladesaus"

Helsedirektoratet anbefaler at det går maks 3 timer mellom hvert måltid barna får i barnehagen, noe personalet må ta hensyn til når de planlegger barnehagens dagsrytme.

Et godt måltid i Midtunbråtet

I vår barnehage har vi følgende plan for «Et godt måltid»:

- Matansvarlige og styrer har laget en egen årsplan for tema knyttet til mat og mattradisjoner. Planen deles ut til alle og skal tas hensyn til ved pedagogisk planlegging.
- Matansvarlige lager månedsmenyer som deles med alle og henges opp på kjøkkenet.

I løpet av uken serveres det 1-2 smørelunsjer måltid. Småsonen veksler mellom å ha ett brødmåltid og et grøtmåltid, eller to brødmåltider i løpet av uken. På storsonen vil antallet brødmåltider variere ut fra om de lager varmmat på tur eller om de tar med seg brødmåltid på tur. Dette er grunnet tilpasninger på høsten når barnegruppen er ny og grunnet bålforbudet i enkelt måneder av året. Smørelunsjmåltidet er bestående av ulikt pålegg som skinke, pølse, oster, kaviar, makrell, egg, etc. Det blir også servert grønnsaker som tomat, agurk og paprika.

- På storsonen lages det i barnehagen lunsj/ «et godt måltid» sammen med barna fire dager pr uke. Barna skal delta i matlagingen, dekke bord og rydde av.
- Turmaten kan være påsmurte skiver, kald mat, varm mat som er tilberedt i barnehagen, eller varmmat tilberedt på tur. Dette variere ut fra årstid, gruppe og værforhold.
- På småsonen serveres det et varmlunsj/ «et godt måltid» til barna. tre dager pr uke. Barna skal få mulighet til å delta i matlagingen, dekke bord og rydde av.
- I løpet av uken baker vi eget brød til lunsj.

Se mer utfyllende informasjon i eget skriv om «Et godt måltid i Midtunbråtet» som ligger tilgjengelig på hjemmesiden og på Mykid.

Tilrettelegging

Tilrettelegging av det allmenpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling.

Bakgrunnsdokumenter

Lov og forskrifter

- Lov om barnehager (barnehageloven) (2018)
- Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017)

Læringsverkstedets dokumenter

- Verdiplattform
- Veilederen «Vår pedagogikk»
- Handlingsplan mot mobbing i barnehagen
- Virksomhetsplan

Veileder fra Kunnskapsdepartementet

- Fra eldst til yngst, overgang barnehage-skolen (2008)

Veiledere fra Utdanningsdirektoratet

- Håndtering av kriser og sorg i barnehagen (2014)
- Språk i barnehagen – mye mer enn bare prat (2013)
- Barns trivsel – voksnes ansvar, veileder om forebyggende arbeid mot mobbing i barnehagen (2012)

Lenker til aktuelle hjemmesider

- [Læringsverkstedet](#)
- [Regjeringen/Kunnskapsdepartementet/Barnehage](#)
- [Utdanningsdirektoratet/Barnehage](#)
- [PBL - Private barnehagers landsforbund](#)